

CHƯƠNG I – ƠN CỨU ĐỘ HÉ NỞ

Bài 1-A: Đọc LuCa 1:26, 27 &28

MARIA VÀ GIUSE ĐÃ XIN VÂNG:

Chúa sai thiên thần đến báo tin Đức Maria sẽ cưu mang Chúa Con Cứu Chuộc; và cũng để chuẩn bị cho Nàng chung trách nhiệm với Thánh Giuse lập Gia Đình Thánh để sẵn sàng nghênh đón Chúa Con Giáng Thế. Cả Hai Vị đã cùng xin vâng

Tin Mừng Mattheu và LuCa 1 đoạn 1 đọc theo Bản Nova Vulgata của Mẹ Giáo Hội do ĐTC Gioan Phaolo ban (1979).

CHÚC MỪNG LỄ TRUYỀN TIN VÀ LỄ THÁNH CẢ GIUSE 2017. Kính gửi bài này đến những

người kính mến Đức Mẹ & Thánh Giuse và riêng cho các vị mang Tên Thánh Hai Đấng. Thể theo đề nghị của nhiều vị, xin đọc song song Hai Phúc Âm Mattheu và LuCa theo Nova Vulgata về Mẫu Nhiệm Giáng Sinh (theo văn phạm). Kính mong quý vị cùng góp ý chia sẻ. LsNguyenCongBinh@gmail.com

Ta cùng nhau đọc trong **BÀI 1-A** này, theo **Bản Phúc Âm Mới Nova Vulgata**, ba câu **LuCa 1:26, 27 & 28** theo đầu đề vừa dẫn: Thiên Chúa Ba Ngôi đã tuyển chọn Đức Nữ Maria Tinh Trong và Thánh Cả Giuse phụ giúp để Kế Hoạch Chúa Con Xuống Thế Cứu Độ Loài Người được thực hiện tốt đẹp theo Thánh Ý. Ơn Cứu Độ đã hé nở qua Hai Vị Giuse và Maria:

- Đức Nữ Maria được truyền tin nhiệm trách cưu mang và sanh ra Chúa Con,
- cùng một trật Đức Nữ được đề nghị trong trách cùng Thánh Giuse chung vai thành lập Gia Đình Thánh để nuôi nấng Chúa Bé Thơ nên người.
Đức Nữ và Thánh Giuse đã XIN VÂNG Thánh Ý CHÚA và ĐỒNG THUẬN với nhau cùng chung xây Thánh Gia để đón Chúa Cứu Thế Xuống Trần.

TÓM LƯỢC BÀI 1 ĐÃ ĐĂNG : Như đã trình bày trong Bài 1, cả đoạn 1 **Phúc Âm Mattheu đọc theo Bản Nova Vulgata** đi chung và bổ túc cho đoạn 1 LuCa. Riêng hai câu Phúc Âm Mattheu 1:18-19 cho ta thấy rõ Chương Trình Chúa Thánh Thần hoạch định:

Gốc Nguồn của Chúa Con Giáng Thế và vai trò Đức Nữ Tinh Trong làm Mẹ Chúa Con, đã được Chúa Thánh Thần cho Thánh Giuse biết rõ ràng (inventata est - heurêthê) và đồng thời Giuse được giao trọng trách đứng trưởng Gia Đình Thánh để bảo vệ nuôi nấng Hai Mẹ Con. Vâng lệnh Chúa, Giuse xin cưới Đức Nữ.

Xin xem: **BÀI 1: TIN MỪNG MATTHEU 1:18 – 19: GIUSE ĐÃ ĐƯỢC CHO BIẾT RÕ RÀNG VỀ GỐC NGUỒN BẢO THAI CHÚA GIÊSU TRƯỚC KHI LÀM ĐÁM HÔI VỚI ĐỨC NỮ.**
<http://www.congiaovietnam.net/index.php?m=home&v=detail&ia=162>

Xin cảm ơn anh L.H. và các vị đã đọc Bài 1 và đồng ý từ nay ta cần đọc và hiểu **Lời Chúa** theo **Bản Phúc Âm Mới Nova Vulgata** do ba Đức Chủ Chăn Thánh Phaolo VI, Thánh Gioan Phaolo II & ĐTC Benedicto XVI là đồng tác giả và do Mẹ Hội Thánh ban (1979 & 1986). Ta vừa đọc **Lời Chúa** theo đúng chỉ dẫn của Mẹ Giáo Hội, vừa loại trừ được lỗi lầm xưa nay do nhiều bản dịch đọc sót chữ trong Matthêu 1: 16-25 gây ra hiểu sai trầm trọng. Vd rằng ~~**Thánh Giuse đi hỏi vợ cách thường tình chẳng có Thánh Ý Chúa**~~, cho nên khi thấy Bào Thai thì Ngài nghi oan Maria và hoang mang nghĩ đến việc xé bỏ hôn thú để xa lìa Maria và Bào Thai Thánh. Anh L. H. cho rằng theo anh tin, thì đám cưới của vợ chồng anh, cũng như tất cả các cuộc hôn nhân khác đều do Chúa Thánh Thần tác hợp chúc phúc. Thật phi lý mà cho rằng Thánh Ý Chúa thiếu vắng trong Cuộc Hôn Nhân Đặc Biệt của Giuse và Maria. Thánh Ý đã định trước và thánh hóa **Cuộc Hôn Nhân Maria & Giuse** này và **Gia Đình Thánh Giêsu & Maria & Giuse** trong Tình Thương mà nhờ đó thông ban cho chúng ta Ôn Cứu Rỗi.

PHẦN I

Song theo câu LuCa 1:26 & 27, như nghe đọc trong nhà thờ, thì phải chăng: Thánh Giuse đã hỏi cưới desponsata Đức Nữ trước khi Đức Nữ được Truyền Tin? Sự thật như thế chăng? SAI. Cần đọc theo Nova Vulgata hướng dẫn

Có lẽ quý vị sẽ hoang mang khi thấy **Phúc Âm LuCa** - trong nhiều bản dịch Anh Pháp Việt của Công Giáo - có sơ xuất của bề trên khi ban imprimatur cho in- đã xác nhận rằng :

GiuSe đã tình cờ làm đám hỏi rồi, Maria đã được hứa hôn desponsatam rồi, vãn đã đóng thuyền rồi ... thì thiên thần mới vội đến truyền tin cho Đức Nữ.

Xin quý vị cứ mở các bản dịch Anh Pháp Việt đọc hai câu LuCa 1:26 & 27. Xin trưng vài bản tiêu biểu sau, hàng chữ **Maria đã đính hôn** như đập vào mắt ta:

[E1] 1:26 And in the sixth month the angel Gabriel was sent from God unto a city of Galilee, named Nazareth [chấm] 1:27 To **a virgin espoused to a man** whose name was Joseph, of the house of David; and the virgin's name [was] Mary.... [Douay Rheims]

[E2] ²⁶ In the sixth month the angel Gabriel was sent by God to a town in Galilee called Nazareth, **phấy** ²⁷ to **a virgin betrothed to a man** named Joseph, of the House of David; and the virgin's name was Mary. (Bible of Jerusalem)

[V1](²⁶) Bà Elisabét có thai được sáu tháng, thì **Thiên Chúa sai** sứ thần Gáprien đến một thành miền Galilê, gọi là Nadarét, [phấy] (²⁷) gặp **một trinh nữ đã đính hôn** với một người tên là Giuse, thuộc nhà Đavít [chấm] . Trinh nữ ấy tên là Maria. (<http://www.conggiaovietnam.net/kinhthanh/tanuoc.htm>)

[V2] Sáu tháng sau, Thiên PHỤ sai sứ thần Ga-bi-en đến một thành xứ Ga-li-lê, tên là Na-da-rét, tới nhà **một cô thiếu nữ vừa mới kết hôn** với một người tên là Giu-se, thuộc dòng vua Đa-vit. [chấm] Cô thiếu nữ ấy tên là Ma-ri-a . (Tin Mừng về Chúa CHA Lm An Sơn Vị)

[F1] 26 Six mois plus tard, **Dieu envoya** l'ange Gabriel dans une ville de Galilée appelée Nazareth, [phấy] 27 chez **une jeune fille liée par fiançailles** à un homme nommé Joseph, un descendant du roi David. [chấm] Cette jeune fille s'appelait Marie.

[F2] 26 Au sixième mois, l'ange Gabriel fut envoyé par Dieu dans une ville de Galilée, appelée Nazareth, 27 auprès **d'une vierge fiancée à un homme** de la maison de David, nommé Joseph. [chấm] Le nom de la vierge était Marie.... (Louis Segond Bible)

Cứ đọc theo mấy bản trên thì **Thánh GiuSe, trước truyền tin ít lâu, đã làm tình cờ làm đám hỏi rồi song chưa kịp rước dâu, và Đức Nữ đã được desponsatam đính hôn rồi, thì sau đó thiên thần mới các cố đến gặp Đức Nữ để truyền tin.**? Xin sẽ chứng minh là theo Nova Vulgata thì các bản kể trên sai văn phạm song bề trên sơ xuất không duyệt lại kỹ.

Song vì học giả nào cũng viết như vậy, nên làm ta tin rằng Thiên Chúa chỉ chọn một mình Đức Nữ Maria cho Kế Hoạch Cứu Độ và ân cần hỏi ý kiến Maria trước, chờ Maria nói lên hai chữ "*xin vâng*" song Thiên Chúa không chọn GiuSe, chẳng cần ý kiến của Ngài? Thiên Chúa thiếu tôn trọng GiuSe khi chẳng cần đếm xỉa đến sự kiện *Maria đã được đính hôn trước đó*? Ta bèn đi xa hơn để đọc thêm Matthêu cách sai lầm rằng vì GiuSe chẳng biết gì về Bào Thai Thánh nên ông nhìn ra là Thai Hoang, quyết tâm ruồng bỏ Maria và Bào Thai... Nếu đúng như thế thì Đám Hối đã tình cờ xảy ra ngoài Thánh Ý của Chúa. GiuSe như bị Thiên Chúa lợi dụng như một người máy vô ý thức. Toàn bộ đời sống của Ngài nhất là các cố gắng xây dựng Thánh Giá bảo vệ Hai Mẹ Con được thực hiện mất hết giá trị vì GiuSe mất tự do mà chỉ hành động theo sợ hãi. Xin ngưng ngay lập tức. Chớ lãng nhục Chúa Thánh Thần(!).

Các bản dịch trên đều đã gây hoang mang trầm trọng cho giáo dân suốt cả mấy trăm năm qua. **Xin chia sẻ Niềm Vui là Nova Vulgata đã hướng dẫn ta đọc hai câu trên cho đúng văn phạm để hiểu đúng ý Phúc Âm Luca muốn trình bày.** Quý vị nào được soi sáng thêm xin bổ túc cho, tuy chưa rành thần học song *cứ theo văn phạm* thì tôi xin theo Nova Vulgata **vấn tắt thưa trước vài điểm để chuẩn bị đọc Lời Chúa Luca 1:26 & 27:**

PHẦN II **Ý nghĩa chữ TRUYỀN TIN, HỨA HÔN và THÀNH HÔN** **trong Matthêu 1: 18 & 19 và Luca 1:26 & 27**

1. TRUYỀN TIN: Tuy cả hai thánh sử không trực tiếp dùng thuật ngữ "**truyền tin**" song Phúc Âm Matthêu 1:18-25 cho biết *Chúa cho GiuSe được hiểu rất rành mạch (inventā est / heurêthê) Nguồn Gốc Bào Thai Thánh và Vai Trò Maria Cứu Mang Chúa Con trước ngày GiuSe vâng lệnh Chúa xin cưới Maria.* Phúc Âm Luca 1:28 thì cho biết *Et ingressus ad eam dixit: Sứ giả thiên thần Gabriel tiến đến bên Maria với mục đích để mà dixit nói lời truyền tin.* Cả hai vị đã được **TRUYỀN TIN** trước khi Chúa Con Xuống Thai. **Từng vị Maria & GiuSe đã hiểu rõ lời, đã xin vâng và đã thực hành lời ấy: Xin THÁNH Ý CHA thể hiện nơi chúng con đang sống dưới đất cũng như trên trời vậy.** (Kinh Lạy Cha)

2. Luca: pros parthenon emnêsteumenên andri
Nova Vulgata: **ad virginem desponsatam viro**
Dịch ra : **Maria đã được desponsatam đính hôn? hay đã thành hôn?**

Nhiều học giả dịch rất đúng chữ **emnêsteumenên andri** (Hy Lạp) **desponsata viro** (Latinh) là **bethroted, engaged, fiancée - Đức Nữ đã được đính hôn, được hứa hôn ...** song đó là hiểu theo văn hóa Hy Lạp và Latinh: hứa hôn rồi vẫn có thể hồi hôn. Ta nên hiểu theo văn hóa Do Thái dịch ra **espoused, married, vì Đức Nữ đã trọn vẹn lập gia đình, đã trọn vẹn thành hôn với Thánh GiuSe** tại Nazareth và vì theo văn hóa Do Thái và Luật MaiSen thì **LỄ ARAS** tức là **LỄ HỎI + CƯỚI** nhập chung:

Sau khi cả Hai Vị được truyền tin, GiuSe đã làm lễ ARAS, Maria đã được đính hôn với GiuSe cùng ngày

Được truyền tin Chúa Cứu Thế Giáng Trần qua cung lòng Đức Nữ Maria, GiuSe, **vâng theo Thánh Ý Chúa**, nhận làm Chứ Rể để bảo lãnh Chúa Con và Mẹ Ngài nên đã linh đình làm **LỄ HỎI ARAS xin cưới Đức Nữ**. Theo tục lệ Do Thái, **chứ rể GiuSe, ông bà nội nuôi Jacob-Heli** và họ nhà trai đã nhờ người chạm ngõ trước rồi đến nhà gái là **nhà ông bà ngoại GioaKim & Anna** xin cưới Maria. Cô Dâu Đức Nữ đã được thiên thần Gabriel truyền tin chuẩn bị trước để hiểu rõ **Nàng sẽ cùng GiuSe chung trách nhiệm lập ra Gia Đình Thánh cho Chúa Con có tổ ấm nương tựa cho nên Nàng cũng vâng Thánh Ý đồng ý nhận lời ngay**. **LỄ ARAS** tức là **LỄ HỎI + CƯỚI** nhập chung nên khi nhà gái nhận lời thì **hai cô dâu chú rể thành hôn**, tiếng Latinh *desponsata* tiếng Hy Lạp *emnésteumenên*.

Hôm ấy Hai Vi đã chính thức cùng nhau nhận trách nhiệm thành lập Gia Đình Thánh. Song theo tục lệ, Cô Dâu Maria phải chờ **được GiuSe ONAH Rước Dâu** là **ngày GiuSe long trọng nghênh đón Maria đang mang Bao Thai Thánh về Thánh Gia để Hai Vi chính thức và công khai xác nhận chung nhau thành lập Gia Đình Thánh**.

Song khi Maria chờ được *Onah / Rước Dâu* [hay *leqahah*] thì GiuSe bị rúng động trầm trọng. GiuSe suy nghĩ về tư cách thấp hèn của mình và run sợ không dám đón rước Maria tuy là vợ mình song cũng lại là Mẹ Cao Sang của Chúa Cứu Thế Maria đang mang thai trong lòng. GiuSe khiêm nhường nghĩ đến xin rút lui. Văn hóa Hy Lạp & Latinh không có danh cho tục lệ Rước Dâu tương đương với nghi lễ Do Thái là **onah hay leqaha** này nên Matthêu tạm dùng động tự **sống chung** viết là **ê sunelthein autous** (Latinh *antequam convenirent*) **kể cả trước ngày hai vợ chồng sống chung**. Song Thiên thần Chúa đã được sai đến để giúp ông bình tĩnh, giúp ông can đảm nhìn ra Thánh Ý đòi ông thực hiện ngay vì Ơn Cứu Độ không thể bị GiuSe trì trệ. Nhờ **Ơn Chúa trợ giúp, GiuSe đã được dắt ra khỏi Con Hoang Mang để chu toàn trọn vẹn Thánh Ý Chúa và thực hiện Lời Hứa Chung với Maria là cùng thành lập Gia Đình Thánh chờ Chúa Con Giáng Thế**.

LỄ RƯỚC DÂU ONAH là ngày vui cho chú rể GiuSe, cô dâu Maria, cả GiêSu trong lòng Maria và thiên thần Gabriel và các thiên thần trên trời và cả cho Mười Cô Phù Dâu và các Phù Rể và cả làng Nazareth. Xin đọc lại dụ ngôn mười cô phù dâu cầm đèn ra đón chú rể (Mattheu 25:1-13) nhất là câu chuyện Tiệc Đám Cưới Cana (Gioan 2:1-12) để hiểu Chúa GiêSu rất thích nhớ đến nghi lễ này của cha mẹ. Chúa cũng từng ví chính mình là **chứ rể** (Marco2:19) Tiệc Rước Dâu nhà trai đãi. Cả làng Nazareth cùng vui trọn tuần đến ngày sabat.

Chứ rể GiuSe đã vui mừng làm lễ onah rước dâu, đã vui mừng đón rước Maria vợ của mình đang cưu mang Bao Thai Chúa Con với trọn lòng kính yêu. Maria, là vợ và GiêSu, là Con, cũng lấy lòng biết ơn và tình thương mà đáp lại. Maria đặt bước chân đầu tiên vào đất của Thánh Gia. Gia Đình Thánh của GiêSu Maria & GiuSe nhận nhíp từ hôm đó, mở rộng cửa cho Ơn Cứu Độ và toại Ý Chúa CHA.

GiêSu chấp nhận làm Con GiuSe kể từ ngày nào? Xin tin rằng từ lễ ARAS.

Theo luật MaiSen, từ ngày được **aras**, cô dâu không chỉ được hứa hôn cách đơn thuần như là **fiancée vị hôn thê** theo văn hóa Roma mà theo luật Maisen **cô dâu Do Thái đã trọn vẹn thành vợ, đã có quyền mang thai và đứa con ấy là con chính thức có quyền hưởng gia tài. Ta tin rằng Chúa Con chấp nhận làm người mà lại là người Do Thái nên cũng giữ luật MaiSen**. Để khuyến khích điều ấy, **luật MaiSen cho các chú rể trong quân đội sau khi làm lễ aras thì được nghỉ phép nhiều ngày**. "**Quân nhân nào đã aras làm đám cưới nhưng chưa kịp leqaha rước dâu thì được phép về thăm nhà, vì sợ người ấy có thể tử trận để cho người khác cưới mất vợ của mình** <http://biblehub.com/interlinear/deuteronomy/20-7.htm> (Deut 20:7). Song luật cũng khắt khe quy định rằng đã **aras là đã thành vợ** bởi thế nếu bị bắt đã ăn nằm với ai khác thì bị ném đá theo tội ngoại tình. (Deut 22: 23, 25, 28)

m

Thánh Gia
Tranh ViVi

Hai Phúc Âm Mattheu và LuCa cùng nói rằng: Đức Maria và Thánh GiuSe cả Hai Vị đã cùng được báo tin Đức Maria sẽ cứu mang Chúa Con Cứu Chuộc trước khi Lễ Hôi được cử hành; cả Hai Vị được xin cùng đồng trách nhiệm thành lập Gia Đình Thánh tức chung xây Thánh Gia để hằng giây sẵn sàng nghênh đón Chúa Con Giáng Thế. Maria đã xin vâng, GiuSe cũng đã xin vâng. Cả Hai Vị đã cùng quyết tâm làm trọn Ý Chúa. Và Chúa GiêSu đã được sanh ra.

Thánh GiuSe Rước Dâu đón nhận Maria và Bào Thai Thánh ngày nào? Tức Đức Mẹ và Chúa Con khai trương Thánh Gia GiuSe xây song là 'tân gia', 'nhà' mới của mình để vui sống từ hôm nào? Xin phỏng theo Nova Vulgata LuCa 1:56:

LuCa 1: 56 Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus tribus et reversa est in domum suam.

⁵⁶ Maria đã lưu lại với Êlisabet chừng ba tháng, rồi Nàng trở về et reversa est nhà domum của Nàng suam.

[domum là ngôi nhà, là tổ ấm, là **Thánh Gia** có GiuSe có GiêSu, suam của Nàng.

Song tôi thích hiểu **desponsata** theo tiếng Việt là **lập gia đình**, nôm na là **lấy vợ lấy chồng, thành đôi, ăn đời ở kiếp** thì mong đầy ý nghĩa hơn vì sau phần lễ nghi **aras & onah**, xin cứ nhìn vào Thánh Gia theo cuộc sống quần quật hàng ngày để thấy có sự đồng thuận và đồng trách nhiệm của Đức Maria trong việc 'xắn tay áo' xây đắp gìn giữ Thánh Gia. Là chồng, GiuSe cặm cùi trong việc kiếm ăn nuôi vợ con. Là vợ, Maria lo toan cửa nhà song **trách nhiệm của Đức Nữ còn nặng hơn GiuSe vì phải 'sinh nặng đẻ đau.'** Có lẽ LuCa có nói đến việc này cách đầy đủ [song có thể vì những câu ấy bị rơi rụng khi sao chép LuCa] tuy thế qua 2 câu mở đầu 1:26 & 27 và 2 câu LuCa 1:34 & LuCa 2:5, Mat 1:16-25...ưu tư của Maria về người chồng của mình và cũng là cha nuôi của GiêSu và sự sắp xếp của Thiên Chúa đã được LuCa trình bày quá rõ.

PHẦN III

Maria đã được thành hôn desponsata với GiuSe cùng ngày **Định vị theo văn phạm chữ desponsata trong Luca 2:5** **và chữ desponsatam trong hai câu Luca 1:26&27 .**

1. Xin theo Nova Vulgata mà đặt dấu chấm phẩy ngắt câu cho đúng văn phạm

Ta cảm phục ông Robert Estienne sáng tác ra **quy luật đánh số từng câu Kinh Thánh** cho dễ đọc song ông và nhóm thợ xướng in sơ xuất trong nhiều chỗ chia một câu ra nhiều câu rồi đánh số khác nhau làm câu bị rời rạc. **Thơ 1Cor 15:23& 15:24** hay **Luca 1:26 & Luca 1:27** v.v...là những ví dụ gây ra đọc sai. Lại có những chỗ cần dấu ngắt câu hay đánh ra số mới thì bị quên: vd câu **Mattheu 1:25** v.v...đáng lẽ phải chia ra 2 câu song ta theo Robert Estienne nghĩ là một câu nên đã đọc sai trầm trọng. **Nhiều khi ta vô tình đọc Kinh Thánh theo cách đánh số câu nên tin rằng đó là Lời Chúa chân thật kể cả dấu chấm hay phẩy và cứ thế tin theo** chẳng cần suy nghĩ xa hơn. Vd **Tính Động Tự (participle) desponsatam** trong câu **Luca 1:27** bổ túc **lý do, mục đích, thời gian, v.v.** cho **Động Tự (verb) missus est** trong câu **Luca 1:26** cho nên hai câu **Luca 1:26 & 1:27** liên hệ mật thiết với nhau và đáng lẽ chỉ là một câu phải được đọc liền nhau theo văn phạm. Song nhiều bản dịch Anh Pháp Việt - như đã trưng trên - theo ảnh hưởng Robert Estienne- tách ra 2 câu 1:26 & 1:27 làm ý nghĩa rời rạc, đọc sai ý thánh Luca. Văn phạm là toán học.

Nova Vulgata nay đã cho nối lại hai câu Luca 1:26 & 1:27, cũng như đã thêm dấu phẩy phân câu trong Mattheu 1:25 ra 2 phần khác biệt . Các câu chính Chúa phán, hoặc các câu liên hệ đến Ôn Cứu thì không thể đánh số chấm câu bừa bãi theo húng của dịch giả mà buộc phải chấm câu theo **Nova Vulgata** để mà đọc Lời Chúa theo một mạch văn hợp lý theo văn phạm, tránh chặt khúc Lời Chúa ra Lời ngô nghê.

2. Xin theo Nova Vulgata hướng dẫn mà đọc cho đúng văn phạm cổ về vai trò và mục đích của Động Tự và Tính Động Tự (TĐT participle)

Chúa đã dùng ngôn ngữ loài người để truyền đạt Ý Thánh cũng như loan báo Tình Thương cho loài người qua tay của chính loài người. Văn phạm vì thế quan trọng. Song khi ta đọc văn cổ Luca, Mattheu, MarCo, Gioan & Phaolo vốn viết theo **văn phạm thời của họ** mà vô tình **hiểu theo văn phạm mới** là Anh Pháp Việt, **nhất là thêm bớt chữ, đánh số, chấm câu ngắt ý sai**, thì sẽ hiểu lệch lạc câu văn cổ và ý của các thánh. Văn phạm cổ có nhiều quy luật song ở đây xin chỉ nói về quy luật cổ nhân biến thể một động tự và dùng nó - hoặc như một tính tự (A- adjective) chỉ một tình trạng hay tính chất song cũng lại uyển chuyển dùng nó như một danh tự (n-noun) song thường thấy hơn cả là dùng nó như **Tính Động Tự (TĐT)** tức **động tự phụ** (A adverbial adjective) bổ túc cho **động tự chính**.

A. Ta có thể biến một động tự ĐT (vd desponso, maculo ...) ra một Tính Tự (participle /adjective vd desponsata, immaculata) vd Luca 2:5- để bổ túc cho một danh tự

Vd 1: **Luca 2:4** Ông Giuse từ thành Nazareth Galilêa phải lên thành của vua David xứ Giuđêa là Bêlem vì ông thuộc dòng vua David – **Luca 2:5 ut profiteretur ĐT** để đăng ký sổ bộ **cum Maria desponsata sibi, uxore praegnante** với bà **Maria desponsata (TĐT) đã lập gia đình với ông(sibi), là vợ (uxore) đã cưới của ông và (praegnante) đang mang Bào Thai Thánh trong lòng** (to be enrolled with Mary, married to him as his wife, who is pregnant). Từ ĐT **desponso (lập gia đình)** biến ra TĐT **desponsata** và được dùng ở đây theo cách #1 như tính tự để bổ túc cho danh tự **Maria** : **Bà Maria đã có chồng** [QUAN TRỌNG: song xin xem trang 9- cùng TĐT **desponsata** này song được dùng theo cách #2 như động tự phụ trong Luca 1:24]

Vd 2: Tội lỗi *maculated / maculer* (ĐT) / *gây nhơ bẩn* cho chúng ta. Song Chúa thương nên đã tiền định *im-maculate* [*'im 'xóa đi 'maculate' nhơ bẩn*] *chúng ta* và cho chúng ta thông hưởng sự thánh đức của Chúa *ut essemus sancti et immaculati* (Epheso 1: 4-10)

Bởi thế Chúa đã tạo ra một *Maria im-maculata, immaculate/ immaculée / tinh trong / Maria được xóa đi nhơ bẩn của tội kể cả tội tổ trước khi Maria thành thai* (participle / adjective) để cứu mang và sinh ra *Chúa GiêSu là Con Chiên Immaculatus Tinh Trong*.

1: 18 *scientes quod non corruptibilibus argento vel auro redempti estis de vana vestra conversatione a patribus tradita*, 1:19 *sed pretioso sanguine quasi Agni incontaminati et immaculati Christi*,

¹⁸ Anh chị em phải biết rằng: Anh chị em đã được ơn cứu chuộc lại khỏi cách sống phù phiếm cha ông truyền lại cho anh em, không do những của hư nát, hoặc vàng hay bạc⁹ nhưng là nhờ **Máu Châu Báu của Con Chiên vô tội, immaculati tinh trong** là Đức Kitô. [Thư 1 Phêrô 1:18-19]

Và **Máu Con Chiên Immaculatus** đã được tạo ra từ cung lòng Maria để được hiến ban cho chúng ta được tình trạng *im-maculati im-maculated* (participle / adjective) *nhơ bẩn bị xóa sạch (tinh trong)*. **Đức Mẹ đã hiện ra tại Lộ Đức để xác nhận Mẹ là Virgo Immaculata Đức Nữ Tinh Trong. Thật là một mâu nhiệm lớn lao.**

Ba TĐT *immaculatus* bổ túc cho danh tự **Con Chiên**, *immaculata* cho danh tự *Maria*, *immaculati* cho danh tự *loài người chúng ta* biến ra từ ĐT *maculo* làm ra *ô uế*.

B. Dùng TĐT như một danh tự (vd *đầy ơn phúc Gratia plena / Kecharitômenê*)

Vd1 Thiên thần chào Đức Nữ trong LuCa 1:28 rằng *Ave (Maria), GRATIA PLENA, DOMINUS*

TECUM. Hỡi Maria, *Đã được đầy tràn thương mến và ơn phúc của Chúa –*

Từ ĐT Hy Lạp *charitô* ra TĐT *Kecharitômenê* song Latinh theo quy tắc TĐT ablative superlative (xin bàn sau) dịch ra *Gratia plena được đầy tràn thương mến và ơn phúc*. TĐT này được dùng không những như một danh tự mà còn là danh hiệu cao quý của Đức Nữ Tinh Trong. Thường nhân gọi Maria là một *trinh nữ*; song tước hiệu Thiên Thần trên trời ca tụng Maria là *Bà đầy ơn phúc*; song tước hiệu cao hơn nữa Chúa ban cho nàng là *Virgo Immaculata Maria Tinh Trong* vì đó là *Ơn Maria - người độc nhất- nhận được cả trước khi làm người để giúp Con Chiên Immaculatus Tinh Trong* tạo ra **MÁU Cứu Loài Người**.

Vd2 CVTĐ 5:5 *et factus est timor magnus in omnes audientes*. Mọi người nghe *audientes* đều sợ hãi kinh hoàng. TĐT *audientes* biến ra từ ĐT *audio*/nghe thành danh tự.

C. Dùng TĐT như một ĐT phụ (vd *desponsatam, ingressus ...participle/adverbial adj*) bổ túc cho ĐT chính (*dixit, missus est ...*) trong câu (vd **LuCa 1:27, LuCa1:28**)

Văn phạm Hy Lạp & Latin thường dùng **Tính Động Tự TĐT** như *động tự phụ* – (*subordinate clause*) *bổ túc cho ĐT chính (main clause) trong câu* nên người ta gọi nó là **adverbial adjective**. Tiếng Việt không có TĐT nên buộc phải chuyển ra ĐT tương đương vì thế tôi xin tạm dùng chữ **Tính Động Tự TĐT** cho ĐT tương đương ấy.

- Vd1 **LuCa1:28** : *Et ingressus* (TĐT) *ad eam dixit* (ĐT): TĐT *ingressus* & ĐT *dixit* giao nhau Thiên thần ' *tiền đến* (TĐT -mệnh đề phụ) *ingressus'* *ad eam* bên Maria *để mà dixit* (ĐT -mệnh đề chính) nói. *And coming to her with full intention,*(TĐT - subordinate clause) *the angel said* (ĐT -main clause)

Tại sao thiên thần khi truyền tin không phán từ xa cho oai nghiêm [và đủ là trọn câu] mà lại **tiền đến** bên cô Maria để làm gì? LuCa muốn nêu rõ [trong mệnh đề phụ] thiên thần '**tiền đến**' để chuẩn bị cho Maria khỏi ngỡ ngàng và cũng vì *với mục đích để mà dixit* (ĐT) nói, cũng như để nói sao cho cung kính song ân cần lịch sự với người nghe. Nói điều gì? Thiên thần trịnh trọng lặp lại **Lời Truyền Tin** được mang đến từ Chúa Thánh Thần. Việt Nam ta hay nói *cách cho hơn của đem cho*. Ở đây Lời được mang và cung cách Lời được mang thiên thần làm rất chu đáo. Nếu dịch tắt : "*Vào nơi bà ở, thiên thần*

nói:" thì câu văn nhẹ nhàng song không tròn trịa khi *cắt đi TĐT `ingressus* bỏ túc **mục đích, lý do** và cả **cung cách** cho động tự chính *dixit* nói. Từng câu LuCa viết rất chi tiết, vd LuCa cho thấy **cung cách** Bà Elisabeth vui mừng quá khi vừa chợt thấy Maria viếng thăm thì oang oang lớn tiếng đọc Kinh Kính Mừng: " *Maria, em có phúc lạ hơn mọi người nữ! Và đáng chúc tụng thay hoa quả Em mang trong lòng Em! Bởi đâu tôi được phúc thế này, là Mẹ Chúa tôi đến với tôi? "*. Bà vui mừng cho cô em Maria mà cũng tràn niềm vui cho mẹ con bà (xem LuCa 1:41-45)

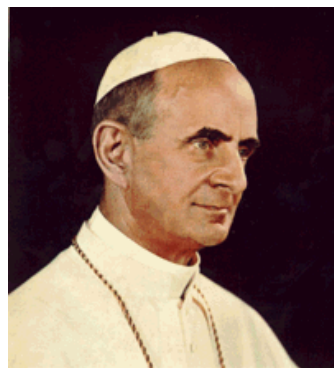
Vd2: *LuCa 1:26 và LuCa 1:27 & LuCa 1:39 cùng một cấu trúc văn phạm.* LuCa 1:39 **Exsurgens** (TĐT) *autem Maria in diebus illis abiit* (ĐT) *in montana cum festinatione in civitatem Iudae* Bà Ma-ri-a **vội vã chỗi dậy** (TĐT) **để mà lên đường** (ĐT) đến một thành vùng đồi núi thuộc chi tộc Giu-đa. TĐT ở đây bỏ túc **cung cách và thời gian, kể cả lòng quý mến Maria dành cho người chị họ và ý nguyện giúp đỡ bà**

Vd3 LuCa 1: 67 *Et Zacharias pater eius impletus est* (ĐT1) *Spiritu Sancto et prophetavit* (ĐT2) **dicens**(TĐT) Bảy giờ, ông Zacharia là cha của em, vừa được đầy ơn Thánh Thần (ĐT1), vừa nói tiên tri (ĐT2), vừa **dicens** cất tiếng (TĐT) rằng. TĐT bỏ túc **cung cách, thời gian hay lý do** cho 2 động tự chính.

Vd4 LuCa2 46 *Et factum est* (ĐT1), *post triduum invenerunt* (ĐT2) *illum in templo sedentem* (TĐT1) *in medio doctorum, audientem* (TĐT2) *illos et interrogantem* (TĐT3) **eos**. Và sau ba ngày việc xảy ra là ông bà đã gặp lại được Ngài trong Đền Thờ, **vừa ngồi** (TĐT1) giữa các vị thầy tiến sĩ, **vừa nghe họ** (TĐT2) và **vừa đặt câu hỏi** (TĐT3) cho họ.

Vd5 Mattheu 2:14 *Qui consurgens* (TĐT) *accepit puerum*(ĐT1) *et matrem eius nocte et recessit* (ĐT2) *in Aegyptum*¹⁴ **Vut chỗi dậy** trong đêm (TĐT) ông GiuSe đã đem (ĐT1) Hài Nhi và mẹ Ngài và trốn (ĐT2) qua Ai Cập,

Xin chỉ lấy vài câu đoạn 1 của LuCa, Mattheu làm ví dụ để thấy Tân Ước thích dùng TĐT.

Để đọc TĐT trong Lời Chúa cho đúng, xin tuân theo **Quy Luật Văn Phạm PAUL6 về TĐT** (tạm mượn tên Ngài - Đấng khởi xướng Nova Vulgata để nhớ các rắc rối của **participle TĐT**)

- P** Participle (verbal adjective **Tính Động Tự** TĐT)
- A** Adverbially
- U** Unites
- L** Links of a verb to (at least)
- 6** 6 Purposes

Participle Adverbially Unites Links of a verb to at least 6 purposes.

Theo **quy luật PAUL 6** hễ thấy một **Participle (TĐT)** thì tác giả câu Lời Chúa có thể dùng nó như là Danh Tự hay Tính Tự (vd

desponsata trong LuCa 2:5) song nếu tìm ra ĐT& TĐT giao nhau trong câu ấy (vd TĐT **ingressus** ĐT **dixit** trong *Luca 1:27* hay TĐT **desponsatam**- ĐT **missus est** trong *LuCa 1:26*) thì có nhiều lý do để mà phải nói nó là **TĐT** tức là **động tự phụ bổ túc tình trạng ĐT chính diễn tiến - ít ra là cho 6 điều sau: (1) lý do, mục đích, hay nhân quả (2) thời gian, thời điểm, (3) cung cách (4) tình trạng (5) tính chất, tính cách hay tính thể, hay (6) điều kiện v.v.**

Cách cổ nhân viết như thế. Xin xem **VÀI QUY LUẬT VĂN PHẠM GIÚP ĐỌC LỜI CHÚA NOVA VULGATA**
<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=home&v=detail&ia=11169>

Quy luật văn phạm PAUL6 đã có cả trước khi thánh GiuSe, LuCa & Mattheu được sanh ra. Theo tiềm thức thì khi ta đọc LuCa, Mattheu ... ta hay vô tình hiểu theo văn phạm Anh Pháp vì chúng có vẻ gần giống nhau. Xin chớ làm thế bởi vì văn phạm Anh Pháp vốn mới được làm ra từ khoảng thế kỷ 15 mà thôi. Xin xem www.ntgreek.org Uses of participle http://wikichristian.org/index.php/Koine_Greek:_Participles

Ta đã đọc LuCa 1:27 vậy xin đọc LuCa 1:26 đoạn **TRUYỀN TIN** cho đúng **Quy luật PAUL 6**

Ta sẽ gặp ĐT **missus est** & TĐT **desponsatam** giao nhau trong LuCa 1:26 :

angelus Gabriel a Deo missus est ĐT

thiên thần sứ giả Gabriel đã được sai đi ĐT bởi từ Đức Chúa Trời

[Thiên Chúa là chủ tự - mục đích ĐT **đã được sai đi** [trong mệnh đề chính] là để gặp ai theo **Thánh Ý Chúa muốn?**]

1:27 **ad virginem** gặp một Cô Gái Tinh Trong **desponsatam** TĐT **viro**,
Xin sẽ dẫn giải cách đọc Lời Chúa cao hơn mặt chữ mà ĐTC Benedicto dạy: Cô gái *almah* Maria song là trinh nữ [virgo/parthenos] vì trinh trắng phần xác + lại là Virgo Immaculata tinh trong phần hồn chẳng vương bon nhờ tội lỗi kể cả tội tổ trước khi được sanh + và là Đức Nữ Tinh Trong Có Chúa Luôn Luôn Ở Cùng nên plena gratia ĐẦY ON PHÚC

Ta thấy và ĐT missus est & TĐT **desponsatam**. Chuyển đi còn mục đích nào khác theo **Thánh Ý Chúa?** Thiên Chúa là chủ tự **với mục đích để mà Cô Gái Tinh Trong ấy [theo Thánh Ý thì] liền ngay sau đó (là cuộc gặp gỡ với thiên thần sứ giả) được desponsatam lập gia đình [được thành hôn] cách trọn vẹn.**
[Thiên Chúa là chủ tự. Thiên Chúa đã tuyên chọn theo **Thánh Ý** để gả Đức Nữ Tinh Trong Đầy On Phúc cho ai?]

cui nomen erat Ioseph với người chồng tên là Giuse,

Khác biệt van phạm quan trọng giữa Luca 1: 27 và LuCa 2:5

Hỏi: TĐT **desponsatam** là một *tính tự bổ túc cho danh tự virginem* đi sát cạnh như được viết theo LuCa 2:5, hay ở đây LuCa 1:27 là *TĐT bổ túc cho ĐT missus est?*

Thưa: TĐT không thể đứng thành câu độc lập. LuCa 1:26 là mệnh đề chính mang **động tự angelus missus est thiên thần sứ giả Gabriel từ Thiên Chúa được sai đi gặp Đức Nữ Maria**; sau đó câu 1:27 mang **tính động tự desponsatam Maria được thành hôn tron ven với Thánh GiuSe** bổ túc mục đích, duyên cớ, lý do kể cả thời gian của chuyển *'được sai đi'* của thiên thần. Hiểu theo Nova Vulgata thì theo Thánh Ý, Chúa sai thiên thần đến với ba mục đích:
- **Mục đích 1: không cần được nói rõ hơn vì hiển nhiên đó là thông báo Lòng Thương Xót của Chúa Trời xuống cho cho nhân loại,**
- **Mục đích 2: (Luca 1:26) báo tin Đức Maria sẽ cưu mang và sanh ra Chúa Con;**
và mục đích 3 (LuCa 1:27 qua TĐT desponsatam): cũng để chuẩn bị cho Maria cùng với GiuSe chung trách nhiệm xây Gia Đình Thánh để sẵn sàng nghênh đón Chúa Con Giáng Thế qua việc Maria chính thức được desponsatam lập gia đình [thành hôn] cách danh chính ngôn thuận và trọn vẹn liền ngay sau truyền tin với GiuSe thánh đức cũng là Đấng đã được Chúa chọn lựa để bảo vệ săn sóc và nuôi nấng Hai Mẹ Con của Nàng.

Các giáo hữu thế kỷ đầu rành tiếng Hy Lạp nên hiểu ngầm điều Thánh LuCa muốn viết ra qua TĐT **desponsatam** & ĐT **missus est**; khi học giả thời thế kỷ 14, 15 dịch Lời Chúa sang Anh Pháp song lúc ấy vì văn phạm còn thô sơ chưa đủ tinh vi, và vì sai lầm tách 2 câu 1:26 & 27 ra 2 mệnh đề độc lập, nên từ đó hiểu sai TĐT **desponsatam** là một tính tự adjective bổ túc cho danh tự Maria (theo văn phạm Anh Pháp) **tức Maria đã được hứa gả trước, sau đó thì mới được truyền tin.** Các học giả thời sau với lòng cung kính, các bậc thầy thời trước, không nhìn ra lỗi lầm ấy nên tiếp tục truyền bá cái sai.

Xin mang ơn Nova Vulgata đã chỉnh sửa. TĐT **desponsatam** không là một tính tự (adjective) bổ túc danh tự **Maria - như trong Luca 2:5 - mà là một TĐT bổ túc cho ĐT missus est.** Xin đừng tiếp tục hiểu sai nữa song theo Nova Vulgata can đảm lấy bút sửa lại câu văn trong bản dịch Tân Ước của quý vị.

PHẦN IV

A. Đây : Tin Mừng LuCa 1:26 & 27 theo Bản Phúc Âm Mới Nova Vulgata:

Như một giọt nước nhỏ thu gọn hình ảnh bầu trời và đại dương, biệt tài dùng chữ của LuCa chỉ riêng qua hai câu 1:26& 1:27 diễn tả liên hệ và Tình Thương Thiên Chúa và loài người, giữa Trời và Đất. Luca còn kể tên Maria, GiuSe và ba mục đích chuyển đi của thiên thần từ Thiên Chúa là báo tin Đấng Cứu Thế đến qua Gia Đình GiuSe & Maria để thực hiện Lời Hứa Cứu Độ Thiên Chúa thương ban từ ngàn xưa qua các tổ phụ mà vua David đại diện. Thật tuyệt vời!

Thiên thần truyền tin cho Đức Nữ Maria Tinh Trong đây Ơn Phúc

Đây là nhà thờ TRUYỀN TIN [Basilica of Annunciation]- Nazareth, Israel - chính nơi thiên thần Gabriel đã đến Mang Tin Vui cho Maria Tinh Trong làm Mẹ sanh ra Chúa Cứu Thế. Photo NCB Dec 2011

Gioan Phaolo II: Tin Mừng theo LuCa- Nova Vulgata

http://www.vatican.va/archive/bible/nova_vulgata/documents/nova-vulgata_nt_evang-lucam_lt.html

Tất cả: Lay Chúa KITÔ! Ngợi khen Chúa

Lc1:26 In mense autem sexto Thật thế - vào tháng thứ sáu

missus est ĐT angelus Gabriel a Deo

thiên thần sứ giả Gabriel đã được sai đi ĐT1 bởi từ Đức Chúa Trời

in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, † [đầu phẩy nối câu] **Lc1+27 ad virginem**

đến một phố nhỏ thuộc Galilê tên là Nazareth gặp một Cô Gái Tinh Trong

desponsatam TĐT1 **viro,**

với mục đích **để mà [theo Thánh Ý thì] Cô Gái Tinh Trong ấy liền ngay sau đó**

(là cuộc gặp gỡ với thiên thần sứ giả) **được lập gia đình [thành hôn] cách trọn vẹn**

cui nomen erat Ioseph với người chồng tên là Giuse,

de domo David, thuộc nhà (vua tổ) Đavít

et nomen virginis Maria. Và tên Cô Gái Tinh Trong là MARIA.

Lc1:28 Et ingressus ad eam Sứ giả tiến đến bên Nàng (TĐT2 ingressus)

[với mục đích] để mà **dixit** ĐT2 nói:

" Ave, gratia plena, Dominus tecum ". Kính mừng Maria! Hỡi Đấng được tràn

đầy Ơn Phúc Của Chúa! CHÚA ở cùng Bà! cũng có thể đọc theo cách sau

Kính mừng Maria! Thưa Bà, CHÚA ở cùng Bà

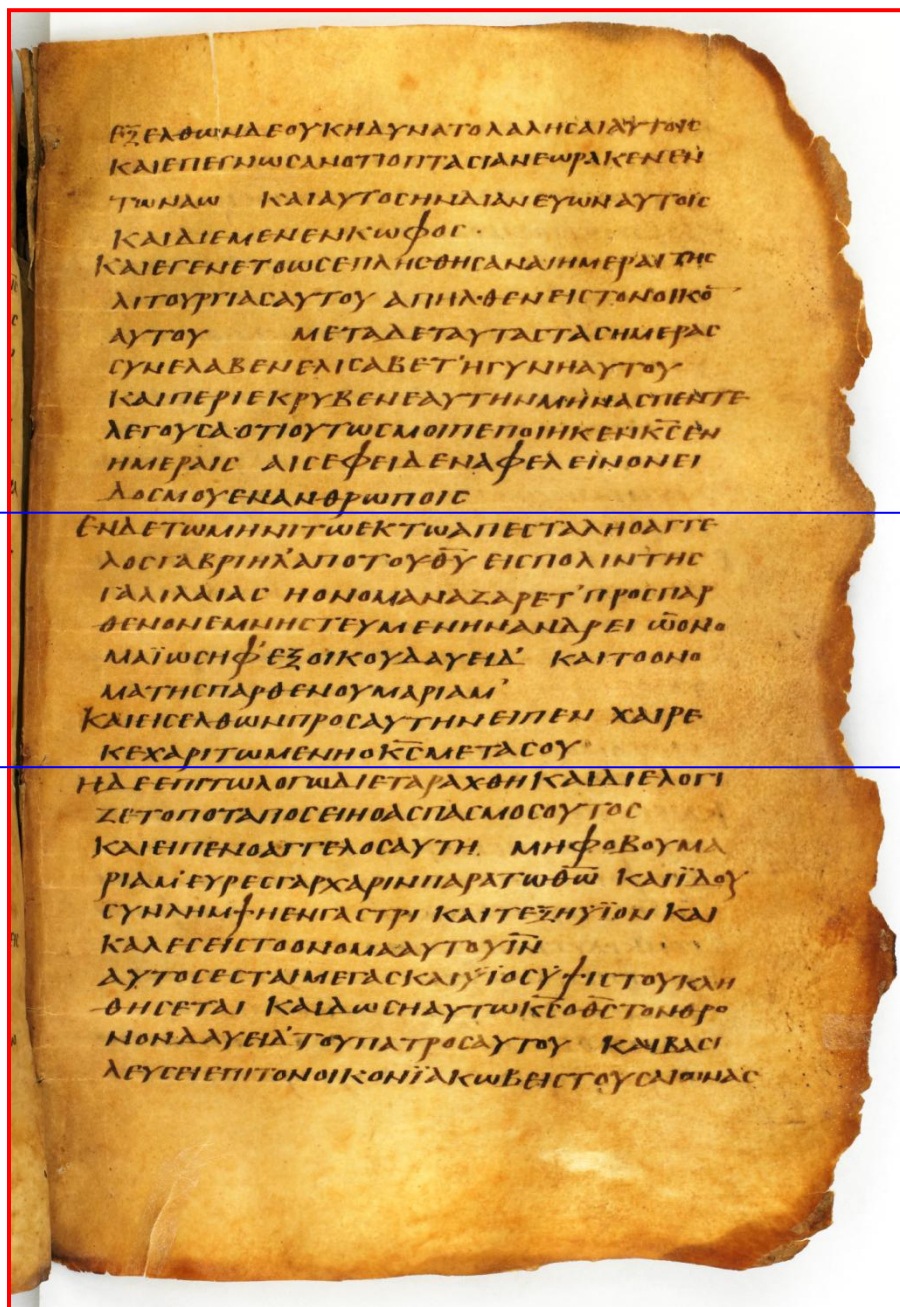
cho nên Bà được tràn đầy Ơn Phúc Của Chúa.

[Các câu kế tiếp sẽ được long trọng công bố trong các bài sau]

Benedicto, Gioan Phaolo, Phaolo 6, Gieronimo & LuCa: ĐÓ LÀ LỜI CHÚA

Tất cả: TẠ ƠN CHÚA

**B. Đây : Tin Mừng LuCa 1:26 & 27 theo Bản Phúc Âm
Bản Cổ Codex Washington**

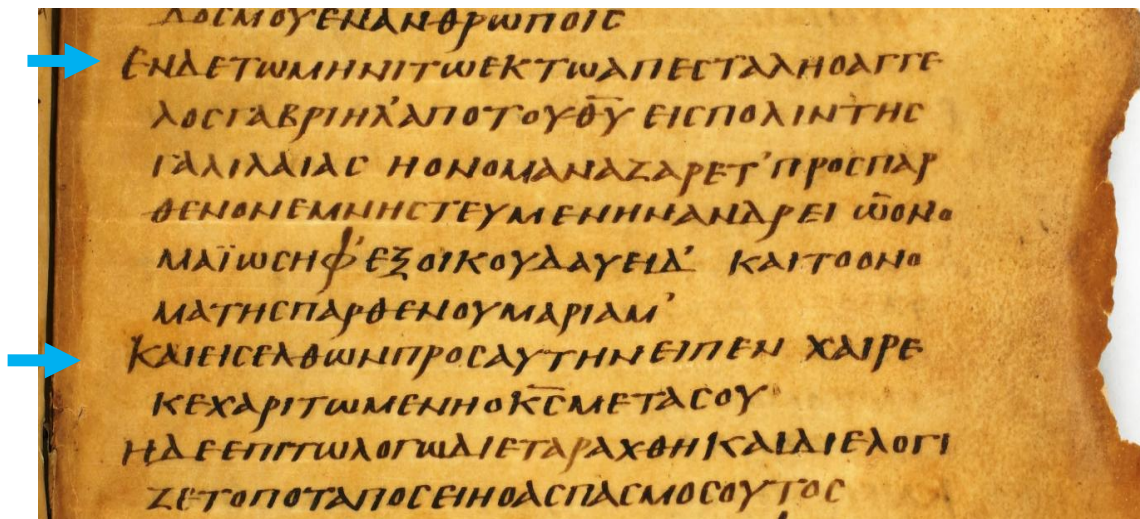

Bản Cổ Codex Washington Luca 1:21 - 33

CodexW_106a.jpg Luke 1.21 33 PAGE 196 http://images.csntm.org/Manuscripts/GA_032/032ScriptureIndex.pdf

Chúng ta chỉ mới đọc 3 câu LuCa 1:26 & LuCa 1:27 & Luca 1:28 theo **Nova Vulgata** mà thánh Luca viết để giới thiệu cuộc truyền tin. Trên đây là trang mang các câu LuCa 1:21 - LuCa 1:33 trong **Bản Cổ Codex Washington**. Chúng ta sẽ cùng đọc hai câu LuCa 1: 26 & 27 (trong khung màu xanh) để hiểu rộng ý của thánh Luca mà Nova Vulgata đã quảng diễn [song để nghiên cứu sâu rộng thì cần một bài riêng, đọc cả **Codex Vaticanus & Codex Sinaiticus**].

Phóng lớn 3 câu Hy Lạp LuCa 1:26&27, 1:28: thánh LuCa viết- Codex Washington chép lại -

CodexW_106a.jpg Luke 1.21 33 PAGE 196 http://images.csntm.org/Manuscripts/GA_032/032ScriptureIndex.pdf

LUCA: Tin Mừng theo LuCa

→ **ΕΝ ΔΕ ΤΩ ΜΗΝΙ ΤΩ ΕΚΤΩ ΑΠΕΣΤΑΛΗ Ο ΑΓΓΕΛΟΣ**
ΓΑΒΡΙΗΛ ΑΠΟ ΤΟΥ ΘΥ (viết đủ chữ là **ΘΕΟΥ** *Đức Chúa Trời*) **ΕΙΣ ΠΟΛΙΝ ΤΗΣ**
ΓΑΛΙΛΑΙΑΣ Η ΟΝΟΜΑ ΝΑΖΑΡΕΤ **ΠΡΟΣ**
ΠΑΡΘΕΝΟΝ ΕΜΕΜΝΗΣΤΕΥΜΕΝΗΝ ΑΝΔΡΕΙ Ω ΟΝΟΜΑ
ΙΩΣΗΦ ΕΣ ΟΙΚΟΥ ΔΑΥΕΙΔ ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ
ΤΗΣ ΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΜ
→ **ΚΑΙ ΕΙΣΕΛΘΩΝ ΠΡΟΣ ΑΥΤΗΝ ΕΙΠΕΝ**
ΧΑΙΡΕ ΚΕΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ Ο ΚΣ (viết đủ chữ là **ΚΥΡΙΟΣ** *Chúa*) **ΜΕΤΑ ΣΟΥ.**

Cách cổ nhân khi sao chép Tin Mừng LuCa viết chằng chịt nối liền nhau các chữ câu này với câu kia – vd

ΚΕΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ Ο ΚΣ ΜΕΤΑ ΣΟΥ

Hỡi Đấng được tràn đầy Ơn Phúc Của Chúa! CHÚA ở cùng Bà!

nhất là cổ nhân chưa dùng dấu chấm ngắt câu nên rất khó đọc song qua cách trình bày viết dịch sang trái rồi xuống hàng khi hết câu, ta thấy người sao chép hiểu các chữ Hy Lạp mà thánh Luca viết ra và ý của Ngài là dùng trọn câu [*mà ta sau này đánh số thêm là LuCa1:26 &27*] làm câu giới thiệu cho cả đoạn TRUYỀN TIN.

Tôi cũng chưa hiểu rõ dụng ý của các dấu " / " xin thay bằng " / " và đoán là các chỗ LuCa hay cổ nhân thêm vào để nhắc người công bố Lời Chúa ngắt để lấy thêm hơi. Nếu Robert Estienne đã đọc các dấu ấy thì có thể đã không xảy ra việc đánh số tách ra 2 câu 26 & 27 cách oan uổng gây ra hiểu lầm Đức Nữ đã được gả rồi mới được truyền tin .

Đây là nhà thờ TRUYỀN TIN [Basilica of Annunciation]- Nazareth, Israel - chính nơi thiên thần Gabriel đã đến Mang Tin Vui cho Maria Tinh Trong làm Mẹ sanh ra Chúa Cứu Thế. Photo NCB Dec 2011

PHIÊN ÂM VÀ TẠM DỊCH :

Thiên thần truyền tin cho Đức Nữ Maria Tinh Trong đây Ơn Phúc

LuCa 1:26 *En de tô mênì tô hektô Vào - thật thể - tháng thứ sáu*
apo TOU THEOU ($\Theta\Upsilon$ viết đủ chữ là $\Theta\epsilon\omicron\Upsilon$] *bởi từ Đức Chúa Trời*
apestalê ho angelos Gabriêl /
sứ giả thiên thần Gabriel đã được sai cho đi (ĐT1 – PASSIVE VOICE)
eis polin tês Galilaias hê onoma Nazareth /
đến một phố nhỏ thuộc Galilê tên là Nazareth

[mục đích *đã được sai đi*]ĐT *apestalê / missus est* trong mệnh đề chính là để gặp ai theo [Thánh Ý Chúa?](#)]

LuCa 1:27 pros parthenon gặp một cô gái tinh trong

Thiên Chúa là Tinh Thương, Chúa đến đầu thì ban phát Tinh Thương đến đó ; song ta lại thấy TĐT *emnêsteumenên desponsatam*. Vậy theo quy luật PAUL6, xin hỏi chuyên đi còn mục đích hay lý do nào khác theo [Thánh Ý Chúa?](#)

với mục đích để mà cô gái tinh trong ấy liền ngay sau đó (sau khi được gặp thiên thần)
thì emnêsteumenên (TĐT – PASSIVE VOICE) **đã được lập gia đình cách tron ven andri với người chồng**

Quy luật PAUL6 : TĐT *emnêsteumenên* nối liền và bổ túc mục đích, lý do, duyên cớ và thời gian cho ĐT1 *apestale* mang nghĩa là ĐỀ MÃ LIÊN, NGAY SAU ĐÓ THÌ ... có kết quả là 'thành hôn cách tron ven – perfect passive participle . Song ai là người thánh đức xứng đáng mà Thiên Chúa đã tuyển chọn theo [Thánh Ý Chúa](#) để gả Đức Nữ Tinh Trong Đây Ơn Phúc cho?]

hê onoma Iôsêph /- ex oikou Daueid
tên là Giuse, / thuộc nhà David.

**kai to onoma tên PARTHENOU MARIAM /
Và Cô Gái Tinh Trong tên là MARIA.**

ĐT *apestalê missus est* TĐT *emñesteumenên desponsatam* cùng được LuCa viết theo thể thụ động, thời đã trọn vẹn : Thiên Chúa điều khiển mọi sự theo Thánh Ý. Qua câu này giới thiệu cả đoạn Truyền Tin, Thanh LuCa trình bày tổng quát rằng : Việc truyền tin và Đám Cưới để tạo lập Thánh Gia đều đã được tuân tự vâng theo và thi hành trọn vẹn theo Thánh Ý

Tại sao **Danh MARIA** lại được LuCa để ở vị trí tận cùng của câu? Dụng ý nhấn mạnh tầm quan trọng của chữ này. Định Luật BENEDICT) **B** Beginning position of a sentence, or

E Ending (position of a sentence)

N Nominates

E Emphasis – Beginning or Ending position of a word in a sentence nominates Emphasis

Đặt Chữ ở vị trí đầu câu hay đóng câu nhắc rằng chữ ấy được nhấn mạnh.

D Definition (of a word)

I IS IN

C CHRIST's

T TOTALNESS (the quality of being wholly and totally in One) (Xin bàn thêm sau)

Luke 1:28 kai eiselthôn pros autên eipen [:]

sứ giả tiên đến bên nàng để mà (TĐT *eiselthôn tiên đến* bổ túc mục đích, lý do và cung cách ...cho ĐT *nói/eipen*) **lên tiếng rằng :**

Chaire, Kecharitômenê, HO KURIOS meta Sou.

**Kính mừng Maria! Hỡi Đấng được tràn đầy Ơn Phúc Của Chúa!
CHÚA ở cùng Bà!**

cũng có thể đọc theo cách sau mang 2 mệnh đề nhân quả rõ rệt

Kính mừng Maria! Thưa Bà, CHÚA ở cùng Bà (mệnh đề chính - cho nhân/ lý do)
cho nên Bà được tràn đầy Ơn Phúc Của Chúa. (mệnh đề chính phụ- cho kết quả)

[Các câu kế tiếp sẽ được long trọng công bố trong các bài sau]

**Gieronimo & LuCa: ĐÓ LÀ LỜI CHÚA
Tất cả: TẠ ƠN CHÚA**

PHẦN V

*Có quá nhiều điều cần nói xin dành quý vi lên tiếng,, riêng toi xin bàn điều này trước
Ý nghĩa chữ ĐẦY ƠN PHÚC -GRATIA PLENA- Kecharitômenê,*

Thánh LuCa viết chữ này là **Kecharitômenê**

LuCa: kai eiselthôn (TĐT) **pros autên eipen** (ĐT)

Nova Vulgata: Et ingressus ad eam

Sứ giả tiên đến bên Nàng (TĐT *ingressus/ eiselthôn*)

[với mục đích] để mà **eipen/dixit** ĐT2 **lên tiếng:**

Chaire, Kecharitômenê, HO KURIOS meta Sou.

Thánh Giêronimô trong Vulgata và Gioan Phaolo trong Nova Vulgata dịch chữ này là **GRATIA PLENA**

AVE MARIA, GRATIA PLENA, DOMINUS TECUM

**Kính mừng Maria! Hỡi Đấng được tràn đầy Ơn Phúc Của Chúa!
CHÚA ở cùng Bà!**

cũng có thể đọc theo cách (b) sau mang 2 mệnh đề nhân quả rõ rệt

Kính mừng Maria! Thưa Bà, CHÚA ở cùng Bà (mệnh đề chính - cho nhân/ lý do)
cho nên Bà được tràn đầy Ơn Phúc Của Chúa. (mệnh đề chính phụ- cho kết quả)

Cứ theo văn phạm thì có thể đọc TĐT **Kecharitômenê** dùng như danh tự thuộc *thể gọi* vocative, hay theo cách (b) dùng như danh tự thuộc *thể dative*.

Các học giả dịch rằng

[A] ²⁸ Vào nơi bà ở, thiên thần nói: "Vui lên! **Hỡi Đầy ơn phúc!** Chúa ở cùng người!" ²⁹ Nhưng lời đó đã làm bà xao xuyến lắm, và bà suy tính lời chào đó có nghĩa gì.

[B] ²⁸ Sứ thần vào nhà trinh nữ và nói: "Mừng vui lên, **hỡi Đấng đầy ân sủng,** Đức Chúa ở cùng bà." ²⁹ Nghe lời ấy, bà rất bối rối, và tự hỏi lời chào như vậy có nghĩa gì.

Chữ **ΚΕΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗ** **Kecharitômenê**, **ĐẦY ƠN PHÚC** **Κεχαριτωμένη** rất khó mà được dịch trọn vẹn từ Hy Lạp sang bất cứ ngôn ngữ nào và chỉ được Kinh Thánh dùng 2 lần :
- lần thứ nhất dưới dạng **Κεχαριτωμένη** TĐT perfect passive participle tại đây: Thiên Chúa ban cho đối tượng là Đức Nữ Maria Đấng Được Hưởng Ơn Chúa Trần Đầy
- lần thứ hai dưới dạng **ἐχαριτωσεν** ĐT thời aorist Thiên Chúa là Đấng Ban Ơn Trần Đầy [chủ tự] và loài người chúng ta là đối tượng của Tình Yêu ấy trong Chúa Con yêu dấu. (Epheso 1:6)

Có thể cho rằng đứng trước Tình Yêu bao la huyền diệu Chúa thương Đức Maria, một điều tuyệt đối chẳng còn chữ nào đủ diễn tả thiên thần cũng như thánh Luca như lú lờ lững chẳng tìm được danh tự hay tính tự hoặc động tự thích hợp mà chỉ nói được chữ **CHÚA Ở CÙNG BÀ** **Κεχαριτωμένη, gratia plena** **NÊN BÀ ĐẦY ƠN PHÚC**

Xin lặp lại Luca 1:28 :

Ave (Maria), GRATIA PLENA, DOMINUS TECUM. Gratia plena
Hỡi Maria, Đấng được đầy tràn thương mến và ơn phúc của Chúa –

Gratia plena [Latinh dịch từ TĐT **Kecharitômenê** theo quy tắc ablative superlative - biến ra từ ĐT: χαρίτω **charitô**.] được dùng không những như một danh tự mà còn là danh hiệu cao quý của Đức Nữ Trinh Trong, cao xa hơn tước hiệu **trinh nữ** và là tước hiệu Thiên Thần trên trời ca tụng Maria; song tước hiệu cao hơn nữa phải là **Virgo Im-maculata Maria Trinh Trong** vì đó là Ơn Maria nhận được cả trước khi làm người để giúp **Con Chiên Immaculatus Trinh Trong** tạo ra **MÁU Cứu Loài Người**. Chúa đã ban cho Maria **kecharitômenê** **đầy tràn ơn phúc** trước chúng ta một bước như Máng Thông Ơn Thiên Chúa để mang **Chúa Con** xuống xóa tội chúng ta để chúng ta được làm con **Chúa CHA** trở lại và **đầy tràn ơn phúc** như Ephêso 1:5-6 đã viết:

⁵ Theo Thánh Ý và Lòng Thương, Chúa CHA đã định trước cho chúng ta loài người làm con cái của CHA trở lại nhờ Đức Giêsu Kitô,

⁶ để ta hằng ngợi khen **ơn phúc** rạng ngời của CHA, **ơn phúc mà CHA ban tặng tràn đầy** **ἐχαριτωσεν** **echaritôsen** cho chúng ta hìμς **hêmas** trong Chúa Con yêu dấu.

Vấn đề diễn dịch sai Luca 1:26 & 27 dù sao đã cả mấy trăm năm chẳng thể giải quyết bằng một bài ngắn. Là giáo dân tôi xin chỉ tóm lược theo phần văn phạm và cảm ơn quý vị đã theo dõi song vì có lẽ tôi tham lam nên làm có không dễ đọc cho một vài vị. Có lẽ ta nên tạm dành phần suy niệm và những điều khác nghĩ nên bàn song cho các bài kế tiếp. Xin quý vị cứ nêu thắc mắc. Đại cương cách đọc TĐT rất giản dị song quý vị học giả nghĩ đến điều cao xa hơn nên quên đi mất, nhất là cách ông Robert Estienne sơ ý đánh số câu sai làm nhiều vị bị ảnh hưởng không nhiều thì ít.

**Lạy Thánh MARIA Đức Nữ Tinh Trong đây ơn phúc
Xin cầu cùng Chúa cho chúng con
khi nay và trong giờ chúng con lâm tử. AMEN**

Xin tạm kết bài với lời cầu nguyện xin Đức Mẹ Maria Tinh Trong hộ phù chúng ta.

Khi Thánh Mattheu dịch chữ **ALMAH cô gái** trong **Isaiah 7.14** theo tiếng Do Thái sang Hy Lạp ra **Parthenos/Virgo MARIA** trong Mattheu 1:23, đã có người phản đối không cho phép vì Isaiah chỉ viết là *một almah cô gái Do Thái đến tuổi cập kê*, chứ không viết là **bethula**, nào có bằng cứ gì mà nói Maria là **bethula xử nữ 處女 hay nữ trinh 女貞**. Rồi sau đó đã có nhiều người buộc chỉ được đọc **VIRGO MARIA là trinh nữ MARIA, ĐỨC NỮ ĐỒNG TRINH 僮貞 hay ĐỨC NỮ ĐỒNG THÂN 僮身** (thời cha Đắc Lộ- *đồng*=trẻ nhỏ; *thân*=thân thể), vì Kinh Thánh Matthêu, LuCa chỉ viết như thế. Chữ **gái trinh** thì thuần Việt hơn song bị coi là quê mùa thô lỗ.

Khi tôi đề nghị dùng chữ **MARIA TINH TRONG** thì nhiều người nhìn mặt phản đối có lẽ chỉ vì các vị ấy quen thuộc với chữ **Maria đồng trinh** là chữ đã đi vào những kinh thường nhật và cho là tội phạm thượng xin đổi ra chữ **Maria Tinh Trong**. Chúng ta cần một bài riêng để tìm hiểu chữ này. Tạm trình rằng: Chúng ta thường nhân gọi Maria là một **trinh nữ** thì đúng. LuCa cũng viết như thế để diễn tả một cô gái bình thường sinh sống tại Nazareth Song **đây ơn phúc** là tước hiệu cao hơn do Thiên Thần Gabriel đem từ trời xuống ca tụng Maria. Song tước hiệu cao hơn nữa Chúa ban cho nàng là **VIRGO IMMACULATA Maria Tinh Trong** vì đó là **Ơn Maria** – con người độc nhất- nhận được cả trước khi làm người để giúp **Con Chiên Immaculatus** tạo ra **MÁU Cứu Loài Người**.

Vâng ! Cô gái *almah* Maria *đến tuổi cập kê* song ta ca ngợi Cô là **trinh nữ** [virgo/parthenos] vì trinh trắng phần xác + **virgo** cũng có nghĩa cao hơn là con gái của vị thần mang nước thanh sạch cho dân thành Roma uống + Song Bà Maria là **Virgo Immaculata**

QUE SOY ERA IMMACULADA CONCEPCIU

Bà Maria tự xưng Danh như thế tại Lộ Đức ngày 25 Th Ba, 1858
vì Bà được CHÚA CHA cho trinh trong vô nhiễm tội lỗi kể cả tội tổ truyền
từ khi được cho nằm trong bụng mẹ.

Linh hồn, tinh thần và cả thân thể Bà ấy trinh trong hoàn toàn để xứng mang Chúa GiêSu đến cho chúng ta.

Bánh Thánh và Rượu Thánh là Mình Máu của Chúa GiêSu ta nhận được để mà được sống đời đời la từ ai? Từ Bà **MARIA VIRGO IMMACULATA TINH TRONG và Đức Nữ Tinh Trong Có Chúa Luôn Luôn Ở Cùng nên plena gratia ĐẦY ƠN PHÚC**

Chữ **Maria Tinh Trong** thích đáng hơn là mấy chữ *trinh nữ, đồng trinh*. Xin ý kiến quý vị. Đức Mẹ chỉ có tước hiệu duy nhất là **VIRGO MARIA, xử nữ, trinh nữ MARIA** mà thôi hay

sao? Chẳng lẽ chỉ cần nhớ Đức Mẹ **còn trinh trọn đời** hay sao? Khi quá chú trọng đến chữ **TRINH, VIRGIN, VIERGE, xử nữ** theo nghĩa hẹp ấy, chỉ nghĩ về thân xác trinh trong của Đức Mẹ, thì quả tình chúng ta Công Giáo lâm vào bế tắc khi xướng lên danh hiệu **ĐỨC NỮ ĐỒNG TRINH TRÊN HẾT CÁC KẺ ĐỒNG TRINH** trong Kinh Cầu Đức Mẹ. Ta phi lý tưởng tượng ra mức TRINH cao thấp và làm cố cho nhiều người Tin Lành đã phạm lỗi thiếu kính trọng Đức Mẹ vì suy nghĩ hẹp hòi theo *libido cái ấy* khi chỉ nghĩ về thân xác trinh trong của Đức Mẹ trong cuộc sống bên Thánh GiuSe. Ý nghĩa chữ Trinh nữ cao quý lắm. Xin hứa sẽ giải thích chữ trinh nữ sau này song tốt hơn xin dùng chữ **MARIA TINH TRONG**, nhất là vì Đức Thánh Cha Benedicto nay cho phép ta **đọc Nova Vulgata vượt quá chữ viết**.

Xin coi **TÔNG HUẤN VERBUM DOMINI CỦA ĐTC BÊNÊĐICTÔ XVI** ngày 11 tháng 11 năm 2010

Bản dịch của Ủy Ban Kinh Thánh thuộc Hội Đồng Giám Mục Việt Nam

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=home&v=detail&ia=16291>

Linh hồn, tinh thần và cả thân thể Bà Maria tinh trong hoàn toàn để xứng mang Chúa Giêsu đến cho chúng ta. Các danh hiệu **Virgo Immaculata Maria Tinh Trong** và **Maria Plena Gratia ĐầyƠn Phúc** đã có trong Tin Mừng rồi, ta chỉ đọc thêm vào **chữ trinh nữ** trong Mattheu 1:23 và trong LuCa 1:26 & 27 đọc ra **Tinh Trong** cho trọn ý nghĩa; tuy thoát nhìn thì cao hơn **chữ virgo nữ trinh** được viết song thiên nghĩ ta không cố tình phản bội Lời Chúa. (Cước chú 1).

Năm nay lễ Truyền Tin 25 Th Ba, 2017 trùng vào ngày Đức Nữ Tinh Trong tự xưng Mẹ là Mẹ Vô Nhiễm

Xin Thánh Cả GiuSe và Đức Nữ Maria Tinh Trong cầu bầu cho chúng ta tất cả.

CHÚC MỪNG LỄ TRUYỀN TIN VÀ LỄ THÁNH CẢ GIUSE 2017 ĐẦY NIỀM VUI.

Xin cảm ơn quý vị đã đọc bài này. Chắc chắn có thiếu sót, xin quý vị bổ túc cho; xin liên lạc theo email 15 Th Ba, 2017

LsNguyenCongBinh@gmail.com

PHẦN CƯỚC CHÚ

Ước mong Lời của ĐTC Benedicto bổ túc cho bài này về mặt thần học. Xin xem

TÔNG HUẤN VERBUM DOMINI CỦA ĐTC BÊNÊĐICTÔ XVI ngày 11 tháng 11 năm 2010

Bản dịch của Ủy Ban Kinh Thánh thuộc Hội Đồng Giám Mục Việt Nam

<http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=home&v=detail&ia=16291>

Đức Maria, “Mẹ của Ngôi Lời Thiên Chúa” và “Mẹ Đức Tin”

27. Các Nghị Phụ đã tuyên bố rằng mục tiêu căn bản của Thượng Hội Đồng Giám Mục lần XII này trước tiên là “đổi mới niềm tin của Giáo Hội vào Lời Thiên Chúa”. Chính vì thế, ta cần nhìn lên nơi hoàn tất tương giao hỗ tương giữa Lời Thiên Chúa và đức tin, đó chính là Đức

Trinh Nữ Maria, là “đấng, bằng tiếng ‘xin vâng’ đối với Lời Giao ước và sứ mạng của mình, đã làm trọn cách hoàn hảo ơn gọi thần linh của nhân loại”.¹

Thực tại nhân loại, được Lời tạo thành, tìm được hình ảnh hoàn hảo nhất nơi đức tin vâng phục của Đức Maria. Từ Truyền Tin đến Hiện Xuống, ngài luôn tỏ ra là một phụ nữ hoàn toàn sẵn sàng với ý muốn của Thiên Chúa. Người là đấng Vô Nhiễm Nguyên Tội, đấng “đầy ân sủng” (x. Lc 1,28) và vâng phục Lời Ngài vô điều kiện (x. Lc 1,38). Đức tin vâng phục của người đặt cuộc đời người từng giây từng phút trước sáng kiến của Thiên Chúa. Là Trinh Nữ lắng nghe, người sống hoàn toàn hoà điệu với ý muốn Thiên Chúa; người ghi giữ trong lòng mọi biến cố thuộc đời sống Con của người, bằng cách xếp đặt chúng lại thành một bức tranh khảm duy nhất (x. Lc 2,19. 51).²

Vào thời đại chúng ta, cần giúp đỡ các tín hữu thấy rõ hơn dây liên kết giữa Đức Maria Nadarét và việc lắng nghe Lời Thiên Chúa trong đức tin. Tôi cũng khuyến khích các nhà nghiên cứu đào sâu tới đa tương quan giữa *Thánh Mẫu Học và nền thần học về Lời*. Từ đó ta có thể rút ra nhiều lợi ích cho cả đời sống thiêng liêng lẫn việc nghiên cứu thần học và Kinh Thánh. Quả thật, điều mà sự hiểu biết đức tin đã giúp ta biết được về Đức Maria nằm ngay ở trung tâm của chân lý Kitô giáo. Trong thực tế, không thể nào quan niệm được cuộc Nhập Thể của Ngôi Lời nếu bỏ sang một bên sự tự do của người thiếu nữ ấy, là người, nhờ ưng thuận, đã nhất quyết cộng tác với việc Đấng Vĩnh Cửu bước vào thời gian. Đức Maria là hình ảnh của Giáo Hội đang chăm chú lắng nghe Lời Thiên Chúa, lời đang thành xác phàm nơi ngài. Đức Maria cũng là biểu tượng cho việc mở lòng ra với Thiên Chúa và với tha nhân; cho việc lắng nghe tích cực có khả năng nội tâm hoá và hấp thụ, trong đó Lời Thiên Chúa trở thành lòng mẹ mang sự sống.

Vượt quá chữ viết

38. Như thế, muốn tái khám phá tác động qua lại giữa các nghĩa khác nhau của Sách Thánh, điều chủ yếu là phải hiểu việc *chuyển đi từ chữ viết sang tinh thần*. Đây không phải là một cuộc chuyển dịch tự động và tự phát; đúng hơn, cần phải vượt quá chữ viết: “*quả vậy, Lời Thiên Chúa không bao giờ chỉ hiện diện với chữ viết của bản văn. Muốn đạt tới lời của Ngài, cần phải có một cuộc vượt quá và một tiến trình hiểu biết, được hướng dẫn bởi chuyển động bên trong của toàn bộ các bản văn, và từ đó, cũng phải trở thành một tiến trình liên hệ đến đời sống*”.³

Như thế, chúng ta khám phá ra lý do tại sao tiến trình giải thích chính thức không bao giờ chỉ có tính tri thức mà còn liên hệ đến đời sống, một tiến trình đòi ta phải dẫn thân vào đời sống của Giáo Hội, hiểu như là đời sống “theo Thần Khí” (Gl 5,16). Như thế, các tiêu chuẩn được đưa ra tại số 12 của Hiến chế tín lý *Dei Verbum* trở nên rõ ràng hơn: không thể thực hiện một cuộc di chuyển như thế khởi đi từ một mảnh văn mà thôi, nhưng phải liên hệ với toàn bộ Kinh Thánh. Thực vậy, chính vì để đạt tới một Lời duy nhất mà chúng ta nhất thiết phải thực hiện cuộc di chuyển này. Một tiến trình như thế mang kịch tính sâu xa, vì trong tiến trình di chuyển này, cuộc chuyển đi diễn ra trong quyền lực Thánh Thần, nhất thiết

¹ *Đề nghị 55.*

² X. Đức Bênêđictô XVI, Tông huấn hậu Thượng Hội Đồng *Sacramentum Caritatis* (22-2-2007), 33: AAS 99 (2007), tr. 132-133.

³ Đức BÊNÊĐICTÔ XVI, *Gặp gỡ với thế giới Văn Hoá tại Collège des Bernardins ở Paris* (12-9-2008): AAS 100 (2008), tr. 726.

can dự tới tự do của mỗi người. Thánh Phaolô đã sống cuộc quá độ này trọn vẹn trong cuộc sống của ngài. Ý nghĩa của cuộc vượt quá chữ viết và việc chỉ hiểu được nó theo toàn bộ, ngài đã diễn tả cách triệt để trong câu: "*Chữ viết thì giết chết, còn Thần Khí mới ban sự sống*" (2 Cr 3,6). Thánh Phaolô khám phá ra rằng "Thần Khí tự do có một tên riêng, và do đó, sự tự do có một mức độ nội tại: '*Chúa là Thần Khí, và ở đâu có Thần Khí Chúa, thì ở đó có tự do*' (2 Cr 3,17). Thần Khí tự do không chỉ là ý tưởng hoặc cái nhìn riêng của nhà chú giải. Thần Khí, chính là Chúa Kitô, và Chúa Kitô là Đức Chúa chỉ đường cho chúng ta".⁴

---

⁴ *Nt.*